

Nrő. 37.

A' FELS. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMÉS ENGEDELMEBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Indult Bétsből , Keddén November 4 - ik napján
1806-ik elatandóban.

B é t s .

Károly Ferdinánd Kir. Fő Herczeget , a' Váci Püspökség' Administratorát, ezen folyó November 2-ik napján, reggeli tízedfél órakor Gróf *Hohenwarth* Bécsi Érsek Eő Herczagsége, az Olasz, vagy annakelőtti Minoriták Tetmplomában Subdiaconusnak szentelte fel, épen azon a' napon, melyen Eő Kir. Fő Herczagsége életének 21-ik esztendejét el töltötte volna. Ez a' dolog annyival nevezetesebb, mivel édes Hazánk, ezen Királyi Fő Herczég eránt igen nagy reménységgel viseltetik.

Laybachi Érsek, Méltos. Baró *Brigide Mihály*

Ur **Kö** Nagyságát, maga szives kivansága szerént Szepeffi Püspökké; a' Kassai Districtusbeli Nemzeti Oskoláknak Inspectorát, Tek. Jabroczi *Jabroczy Gábor* Urat, érdemeire nézve Királyi Tanácsossa, minden taksa fizetés nélkül tenni méltoztatott Fels. Fejedelmünk.

Titkos Tanácsos Gróf *Zichy Ferencz* Ur ö Exc. ja másodiszori házassági áletre lépven, született *Lodron* Gróf *Kisaszszont* vette feleségül.

Az ide Berlinből érkezett leg ujjabb hírek szerént a' Frantzia ármadia Oktober' 25-kén szándékozott oda való bémenetelét tartani. — A' Királyné *Warschauban* tartózkodik, a' hol hiteles tudósítások szerént 13 ezer emberekből álló Orosz sereg szállott meg Oktober 21-kén.

Hadi Történetek.

A' közönséges levelekben olvassuk, hogy a' 14-dik Octoberi véres tsata után még több rendbéli verekedések is történtek, nevezetesen *Hálánál* és *Wittenbergánál*; ott Oktob. 17-ikén, itt pedig Oktob. 10-kén. *Napoleon* Császár t. i. hogy a' futásban foglalatoskodó Pruszsus sereget az *Albis* vizétől elszorithassa, seregének derekával *Merseburgon* keresztül nagy gyorsasággal előre nyomult a' *Magdeburgi* oszágután, a' hol 17-dikben *Würtembergi Eugenius* Hertzeget, a' ki a' Pruszsiai tartalék sereggel *Magdeburg* felől a' Király' segítségére akart sietni, elől találván, őtet megverte. *Hálába* rohanás által mentek bé a' Frantziák; 18-dikban maga a' Császár is itt völt hadi szálláson, *Davoust* pedig ugyan ekkor *Lipsiában*.

A' Szakszoniai seregek a' magok vezérek Gen *Ezeschwitz* alatt, Udvarjok parantsolatja szerint egészszen elváltak *Hála* mellett a' Prusszus seregektől. *Dresdában* Oktob. 23. kán közönséges hirdadás által tudósított a' nép affelől, hogy *Napoleon* Császár a' Szakszoniai Udvar neutralitássát megesmérte. Ugyan ezen hirdetés tétetődött a' *Bergi Nagy Hertzeg'* hadi szállásán *Lungensalzában* Október 17. kén éjjel közönségesse. A' széleken mindenütt táblák szegezettek ki ilyen irással: *Territoire neutral electoral de Saxe.*

A' Hadakozás' okai, a' Frantzia elbaddások sze-

BCU Cluj / Corént. University Library Cluj

Párisból Oktob. 15. kén. A' Birodalom' fő Kanczellariussa tegnap a' Szenátusba menvén, a' ahhoz egy rövid beszédet intézvén, által adott annak 1) szor a' Császártól egy levelet, 2) szor a' külső Ministertől Princz *Beneventtől* két tudósításokat a' Császárhoz; 3) szor, hat Ministeri Nyilatkozásokat. Mind ezeknek foglalatjok a' mai *Moni-tör* szerint ekképpen következnek: —

Először; a' Császár' levele a' Szenátushoz:

„Szenátorok! Mi oda hagytuk fő városunkat hogy Német országi seregünknél megjelenyünk, mihelyest értésünkre esett, hogy annak szárnya nem vélt mozgások által fenyegettetne. Alig érkezünk meg Országunk' szélére, hogy azonnal okot találtunk annak általlátására, melly szükséges legyen itt való megjelenésünk, és melly jól tsola.

kedtük, hogy azokat az általmazó készületeket tenni el nem mulattuk, a' melyeket Országunknak közepepontjáról való eltávázásunk előtt tettünk. A' Pruszazus seregek már tökéletes hadi lábra állítottak, és mindenütt megmuzdultak vala; Szakszeniát erőszakosan megszállották; 's annak bölts Fejedelme önön akarátja és népének java ellen tselekedni kényszerítettet. A' Pruszazusok seregeinknek fekvő helyeik mellé érkeztek vala. Valamint egy részről a' mi ellenségeinket elevenítő gyűlölséget, annak minden nemü ingerlő söt erőszakos tselekedetei nyilvánvalóvá tették vala, úgy katonáinknak türedelmességeket is kinyilatkoztatták; a' kik mind ezeket a' mozgásokat egész tsendességgel szemlélvén, tsak azon tsudálkoztak, hogy az indulásra még parantsolatot nem vettek volna, és tsak abban a' kettős bizakodásban találták fel nyúgodalmakat, a' melynek kútfeje a' bátorság és az igaz ügy. A' mielő kötelességünk a' vólt, hogy a' Rénuson magunk által jöven, lógereket formáijunk, és a' hadakozásra hívó szót hallassuk, a' mely minden katonáinknak sziveket által járta, kiket az egymással öszsze köttetve lévő és sebess útozások, egy szempillantatban az általunk eleikbe szabatosi helyekre vittek. Minden lógereink kiformáltatva vannak, a' melyekből már most a' Pruszsziai seregeiknek eleikbe indulunk, hogy az erőt erő által vissza verjük. Azonközben mind ezek mellett is meg kell azt tsakugyan vallanunk, hogy kinos érzékenységgel kéntelenítettünk nézni azt, hogy a' oroszok' *Géniussá* Európ. an, a' maga elhatalmazott állapotjában még mind megmaradván, Európa' tsendességére 's a' je-

len lévő emberi nemzet' boldogítására ezéelőző intézeteinket össze szaggatja, tsábító mesterségei által a' Kabinétomokat ostrnmólja, 's azokat, a' kiket megvesztegetés által igazi javok eránt meg nem vakithatott, tévélygésre viszi, 's a' pártosok közé veti, a' mellyek között minden út- mátató nélkül tsak azon indulat által vezéreltetnek, a' mellyet ő gerjesztett-fel benne. Még a' Berlini Kabinétum sem fontólta jól meg, hogy melyik párthoz tsatólja magát; a' mesterség és a' gonosz gyakorlottság által vonatott arra a' részre, a' melyhez kötötte magát. A' Prusszus Király hirtelenséggel száz orányira távazott fő várossától, a' Rénsi Szövetség' határai mellé, táborainak középepontjára, 's éppen a' Frantzia seregek ellenébe; a' mellyek kvártélyaikon elszéledve lévén tsendességben, egész bizodalmokat, a' két Státusok' báráttságos kötésekbe 's azon erőssítésekbe helyheztettek, a' mellyet a' Berlini Udvar minden előfordált alkalmatosságokkal nyilvánosságossá tett a' Frantzia Birodalom eránt. Egy ilyen igazságos hadakozásban, a' melyben mi tsak önnön védelmünk véget fogtunk fegyvert, a' melyre mi semmi módon, semmi kívánságok által ki nem hivatuk ellenségünket, és a' melynek valóságos okát megmondani mi telyességgel nem tudnók, egyedül és egészsentsak a' törvényekbe és népeinkbe helyheztetjük bizodalmunkat, a' mellyektől azt kívánnyák a' környülállások, hogy hozzánk való szereteteknek, hajlandóságoknak, és bátorságoknak ujj bizonyságait mutassák. Részünkről, nekünk semmi személyes áldozatok igen terheseknek nem fognak tettzeni, és minket semmi veszedelmek meg nem fognak tartózn-

latni, hogy valamikor csak a' szükség kívánni fogja, népeink jussaiknak, betsülleteknek, és boldogságoknak bátorságba való helyheztetődésekért, mindent el ne kövessünk. Költ a' mi fő hadi szállásunkon Bambergában October 7-ikén 1806-ban.

Napoleon.

A' Princz *Benevent* első tudósítása Napoleon-hoz Oct. 3-kán, 1806. —

„Császár! Felséged nem akart hitelt adni annak a' hirnek, hogy Prusszia készül. Végezetre kéntelenítettén felőlle meggyőzöttetni, tettzett F.gednek ezen készülteket csak valamelly értellességnek tulajdonítani, remellvén hogy az, és azal egygyütt a' készültek is, haladék meg fognának szünni. A' F.ged reménségének a' békesség' állandó szeretete volt a' kútféje: de füstbe ment. Prusszia már nem forgatja elméjében a' hadakozást, hanem valósággal folytatja azt. Mi okon? én nem tudom telyességgel semmi okát. Ha Prussziának a' neheztelésre, a' panaszra, 's a' fegyverfogásra valamelly oka lett volna, elhalgatta volna - é azt ilyen vakmerően? nem adta volna-é azt a' F.ged' Berlinben lévő Követjének értésre? avvagy nem bízta volna *Knobelsdorf* urra, hogy terjessze azt F.ged' eleibe? a' ki ellenben egy barátságos levélnél egyebet nem hozott a' Királytól F.gedhez, a' melyre, leg barátságosabb biztatásokat vett a' F.ged' szájából is. Mennél nagyobb mérséklettséget és tsendességet mutatott F.ged: a' F.ged Követje Berlinben a' készülteket annál tüzesebben 's a' kevélységet annál inkább nevekdedni szemlélte. Ha

kérdezte, hogy mi panaszsa volna Prusziának: nem kapott, semmi nyilatkoztatást; annyira, hogy már leg kisebb haszna sem volt Berlinben való maradásának; ott ő már nem egyéb, hanem csak szemlélője vala a' Fr. Birodalom' méltóságát megsértő tselekedeteknek. Ugy vélekedvén F. ged, hogy Prusziának valami, képzelhetetlen könnyűhívóséggel felkapott izetlen költemények. (lásd a' mi a' következő fogó Frantzia leg első hivatalos hadi tudósításban, Lengyel országról, Sléziáról, és Hannoveráról előfordúl) adták a' haszontalan nyughatatlankodásra az alkalmatosságot, el nem mulatott semmi módot, hogy ezeknek eleit vehesse és elszéleszthesse. Mitsoda veszedelmek eránt kívánta Pruszszia magát bátorságba helyheztetni? Frantzia ország nemhogy fenyegette volna ötet, hanem mindenkor a' leg kitettzöbbs barátsággal viseltetett hozzá. Mitsoda áldozattételt akart elkerülni? F. ged semmit nem kívánt ő tőlle. Mitsoda jussainak megtsonkittatások eránt panaszolkozhatott? F. ged kész volt néki minden igaz kívánságait teljesíteni; de semmit nem kívánt, minthogy nem volt mit kívánnya. A' Rénsi Szövetségnek fellállása-é, vagy pedig a' Déli Német országai változások inditják-é Prusziát a' fegyverfogásra? Ezt csak gyanítani sem lehet. A' Berlini Uovarolyán nyilatkoztatást tett, hogy ezen intézetek ellen semmi ellenvétése nem volna. Ő ezt a' Szövetséget megesmérvén, maga is abban foglalatoskodott, hogy szomszédjait egy hasonló Szövetség által. magával özsze tsatolja. Igaz ugyan, hogy erre olyan nyilatkoztatást tetetett néki Felséged, hogy az úgy nevezett *Hanse* városoknak függetlenség

és minden szövetségtől szabadon kell maradni; és hogy a' több Északi Német Státusoknak is még kell hagyni azt a' teljes szabadságot, hogy a' szövetekezés dolgában csak az illendőséget és önnön politikáikat tekinthessék: hanem ez a' nyilatkoztatás, a' mely egyenesen az igazságon és Europa közönséges javán fundáltatik, semmi indító okot sőt csak valamely fogást sem szolgáltatott Pruszsziának a' hadakozásra. A' Pruszsus seregek azonközben által jöttek határaikon, Szakszoniára rá rohantak, és a' Rénusi Szövetség tartományait, a' mellyeknek meg sérthetlenségeért F. ged kezességét vállalt, sőt a' F. ged önnön seregeit is, fenyegették. Mihelyest szélső vigyázóink mellé meg érkeztek, azonnal hozzá fogtak a' hadi foglalatosságokhoz; tisztjeinknek meg nem engedték, hogy Szakszoniába bé lépjenek. A' hadakozás el kezdődött, a' nélkül, hogy a' Berliini Udvar ki nyilatkoztatta volna, mi oka volna a' panasza; a' nélkül, hogy a' meg engesztelődésnek utját meg próbálta volna; és a' nélkül, hogy a' hadakozásnak el hárttatása végett leg kisebbbet tselekedett volna. Egy illy vakmerő, illy természet ellen való, illy meg foghatatlan halgatás, és az éppen illy képzelhetetlen hebehurgyálkodás, elégségesen bizonyítja, hogy ezen dolognak, a' mely csak a' mesterkedés következése, még csak valamely színlelt okát sem lehet ki találni. Pruszszia már régólta két részre van oszolva, mellyek közül egygyik a' hadakozást, a' másik a' békességet kívánja. Az első a' mely soha el nem érhetette célját, és csak a' mesterkedésen helyezettette bizakodását, eleitől fogva arra fordította minden iparke-

dását, hogy gyanakodást gerjesztlessen a' két Udvarok között, 's hogy a' Pruszsiai Udvar olyan eszközökhöz való nyúlásra vehesse, a' mellyek arra kényszerítsék Frantzia országot, hogy ő is hasonló eszközökhöz nyuljon; és hogy végeztre meg akadályoztassa azt, hogy a' két Udvarok ne magarázhassák ki magokat egymásnak, tudván, hogy az egymás meg nem érthetésének elkerülhetetlen hadakozás fogna lenni a' következése. Szerentsésem végre hajtódott szerentsétlen plánom, a' mellyet boldogtalannak nevezni még valaha az ő szerzői is kéntelenítettnek fognak! Nintsen egátallyában nincs semmi egyéb oka ezen hadakozásnak, hanem csak és a' vak indulat, a' melly ily sok Kabinétomokat tévelygésre vitt, a' melly ellen Pruszszia magát ily sokáig meg oltalmazta, 's a' mellynek ádozatjává őtet csak ugyan úgy tettik hogy az Isteni gondviselés rendelte, midőn azoknak tanácslásaikra bízta őtet, a' kik a' hadakozás inségeit semminek sem tartják azért, hogy azokból részt venni nem kéntelenítettnek, 's következésképpen a' nemzeteknek boldogságokat és tsendességeket, önnön ditsőségszomjúzásóknak, félelmeiknek, előítéleteiknek és gyengeségeiknek, feláldozni mindenkor készek. Avvagy talám ha ezen kívül valamely egyéb személyes haszonkeresés is indithatta a' Berlini Udvar a' fegyverfogásra, e' telyeséggel nem lehet egyéb, hanem, hogy a' *Hansbe-városokat* és *Szakszsoniát* maga alá vethesse, és hogy azokat az akadályokat meg győzhesse, és el távoztathassa, a' mellyektől félhetne, hogy ebben néki a' F.ged nyilatkoztatásai tehetnének. Ez a' hadakozás bár mi nagy fájdalomra szolgáljon is F.gednek, azért, hogy

meg nem akadályoztathatja: tsak ugyan módot szolgáltat F. gednek erre a' F. gedhez méltó ki nézésre, hogy önnön népeinek jussait oltalmazván, egyszersmind más Státusokat is, a' mellyeknek függetlenségektől nem tsak Frantzia országnak és Szövetségeseinek, hanem egész Európának javok össze köttelve van, meg mentett az igazságtalan el nyomattatástól. Költ Mogunziában Oct. 3-ikan, 1806. — „*Talleyrand Beneventi Princz.*

A' második tudósítása Princz *Beneventnek* a' Császárhoz, költ Oktob. 6-kán, és ekképpen következik: — „

Császár! Midőn kevés napok előtt F. gedhez indított tudósításomban meghatározva irtam, hogy ha Prusziának a' hadakozására valamely személyes indító okai lehetnek, ezek nem egyebek lehetnek, hanem, hogy a' *italsee. Károsvok* és *Szakszoniat* maga alá vetesse: tővoiról sem gyaníthattam, hogy ő effelől még valaha maga vállást tenni mérészeijen. Azonközben leg kisebb felelem nélkül mérészli ezen nyilatkoztatást tetetni azon előadás-ban, a' mellyet *Knobeisdorf* Ur Metzből hozzám küldött, és a' mellyet ezen alkalmatossággal F. geddel közlök. Az o ebben befoglaltatva lévő három kívánságai között (t. i. 1) hogy a' Frantzia seregek takarodjanak által a' Réaus jobb partjáról a' balra, 2) hogy *Napoleon* Császár ne avassa vagát az Északi Nemet Státusok dolgába, 3) hogy *Kassent* és *Werdent*, ne vegye el Pruszsziától *Napoleon*, és ne foglalja a' *Bergi Nagy Hertzezséghez*) a' két első tsak arra valók volnának, hogy ha lehet eltit-

kölják a' Berlini Udvarnak a' középső pontnak megnyerésére való valóságos nagy vágyódását. Minekutánna Pruszsia több mint esztendő-óta szemléli tsendességgel a' Frantzia seregeket Német országon: telyességgel nem találhatott a' nyughatatlankodásra semmi okot azoknak ott mulatásokban már most, midőn azoknak számok megkevesedett, és apróbb tsóportokra oszolván kvártélyokra széllyel szállítottak; sőt a' midőn már F.ged közönségesen kihirdetette vala, hogy azoknak *Cattaro* miatt lett ott maradások *Austriával* már eligazittatva lévén, F.ged mára' parantsolatot kiadattatta volna azoknak Frantzia országba való visszatérésekre. Pruszsia, a' mely valami alkudozásokot emleget, a' mellyek arra valóok lennének, hogy a' vetélkedés' tárgyai elháríttathassanak, jól tudja, hogy a' két Státusok között semmi vetélkedés tárgyai nintsenek; *Gelsen* és *Werdoni* Apaturóságok állapotját a' F.ged részéről barátságos alkudozás által el lehet igazítani. A' *Bergi Nagy Hertzeg* elfoglaltatta vala ezen vidékeket olyan meggyőződéssel, hogy ezek a' *Cliviai Hertzogséghez* tartoznának, a' melyre sok Dokumentumok találtak: hanem a' Frantzia seregek tsakugyan oda hagyták már ezeket. Ezen kívánságok tehát és az ő egyéb panaszai, a' mellyeket kinyilatkoztatni láttatik a' Berlini Kabinétum, nem az ő valóságos gondoskodásai. Ő ezeket kinyilatkoztatni nem akarja, és semmi titkai közzül ki nem szalasztott még egyebet ezen kívül, hogy F.ged ne tegyen semmi akadályt az *Északi Szövetség'* formáltatásának, és ebbe mind azok a' Német Státusok befoglaltatódhassanak, a' mellyek a' *Rénusi*

Szövetség első fundamentos Konstitúziójában megneveztetve nintsenek. E' szerént kész Prusz-
szia, tsakhogy igazágtalan kevélységét kielégít-
hesse, az ötöt Frantzia országgal egygyesítő kötést
széllyel tépni, Európának sebeit, a' mellyeket F.ged
bégyógyítani akart, kiujjítani, annak tsendessé-
gét megzavarni, egy hiúságos Szövetségessét a' vi-
askodásra ki hívni, ötöt az erőnek erő által való
visszszaverésére kegyetlenül kényszeríteni, és őtölle
azt kívánni, hogy fegyveres seregeit, a' mellyek-
nek ennyi győzedelmek és fáradságok után nyu-
godalomra való szükségek, ismét új viaskodásra
elő állítsa. Fájdalommal mondom, hogy minden
reménségemet elvesztettem az eránt, hogy a' bé-
kességet meg lehessen tartanunk, olyan feltételek-
től lévén az felfüggesztetve, a' mellyek sem az igaz-
sággal sem a' tisztességgel fenn nem állhatnak, és
a' mellyek olyan hangon's oly formában javasol-
tatsnak, a' mellyet a' Frantzia nép semmi Hatal-
masságtól és semmi időhöz, kiváltképpen pedig a'
F.ged' országlása alatt, telyességgel fel nem veszen.
Költ Moguntziában Oktob. 6-kán 1806. — „*Talley-
rand, Beneventi Princz.*“

(A' Knobelsdorf és Princz Benevent között
folyt hat nyilatkoztatásokról a' jövő árkusban fe-
günk szollani).

Frantzia Birodalom.

Párisból Oktob. 21-kén. A' Monitör is botsát-
gatja-ki már egymás után a' hadi tudósításokat,
Igy következnek ezek is rendre summásan: —

vólna a' kútfeje felettébb meg tsalnák magokat. Már 15 esztendeje, hogy a' Berlini Udvar a' pártosók' viaskodó helye, a' hol ezek költsönösön tusakódnak egymással és gyözedelmeskednek egymáson. Egygyik a' hadat, másik a' békességet kívánna, A' leg kissebb körülállás vagy politikai történet egygyiknek vagy másiknak kedvező lévén, a' Király tsak ingadoz az ellenkező indulatok és mozgások között határozatlan, a' nélkül azonközben, hogy betsületes ember lenni tsak egy szempillantatig is meg szünne. A' múlt Augustus 11-ikén megérkezett Párisból Marquis *Luchésini*től egy Kurir Berlinbe, meg határozott tudósítást hozván tőlle a' felől, hogy a' 20-dik Juliusi Kötésben meg egygyeztek vólna az Orosz és Frantzia birodalmak az eránt, hogy a' Lengyel Királlyságot vissza állítsák, és hogy Pruszsziától Siléziát el vegyék, A' hadakozás barátjai ezonnal fellobbantak; a' Király gondolkodása módján erőt vettek; egy éjjel 40 Kurirok küldettek-el, 's a' hadakozás tüze fel elevenült, a' melynek híre még ezen hónap 20-kán Párisba megérkezett. Itt sajnállották, hogy ezen Szövetségeseikkel ilyen kegyetlen visszaélés követődött-el; a' tévelygés tünt meg magyaráztatott, méltó reménység lévén, hogy a' hibának meg fontolása haladék nélkül le fogná tsendesíteni a' felhevülést. A' 20-dik Juliusi Kötés azonközben nem erőssített meg Petersburghban, és a' Pruszsziái Udvert tökéletesen meg gőzhették az a' felől való tudósítások, hogy Marquis *Luchésini* a' Lengyel országról és Siléziáról kapott hírt tsak a' Parisi leg gyanusabb társaságokban és a' maga mindennapi mesterkedő esmérősseitől fogta

*Hivatal szerént való Tudósítások. — A' nagy
 Ermediától, Bámbergából Oktober 8-kán 1806: —*

„Az a' békesség kötés, a' mely az Orosz birodalommal Julius 20-kán aláíratott vala, és az Angliával elkezdődött 's tsaknem végre hajtatott alkudozások, Berlinben leg nagyobb ijedségre szolgáltattak vala alkalmatosságot. A' sok féle bizonytalan hírek, és ezen Kabinétumnak, a' mely egymásután minden Udvarokat megtsalt vala, a' maga igazságtalanságairól való meggyőződése, hitelt adattak véle annak a' hírnek, hogy az Orosz Birodalommal való Kötésnek egy titkos Tzikkelye szerént Konstantinus Orosz Nagy Hertzeg' Lengyel ország' Királyává tételődne, Séczia Austriának adódna tserébe az ő Lengyel ország' részéért, Hannoverát pedig vissza fogná Anglia kapni. Elhitette vala ezen Kabinétum magával, hogy ezek a' három Hatálmasságok Frantzia országgal egygyetértvén, ezen egygyezésből Pruszsziára igen nagy veszedelmek következhetnének. Frantzia országnak *Pruszszia* által történt megbántatásai, régi időtől fogva valók. Leg előbb azért fogott volt *Pruszszia* fegyvert, hogy a' Frantziáknak egymás között támadott veszekedésekből magának hasznot hajtson. Másod versben akkor láttuk ötöt fegyverhez kapni, midőn a' Yorki Hertzeg Hollandiára ütött. Tízadly ismét, a' nélkül hogy ellenünk leg kisebb panaszszal lett volna, ujjonnan el kezdete volt tetetni a' hadi készületeket, és már October 1-50 nappan aláírta azt a' nevezetes *Postdáni Kötést*, a' melynek egy hónapmúlva a' Bétsi Kötés következett helyébe.

Meg bántotta ő az Orosz birodalmat is, a' mely
 nem fog el felejtkezni arról, hogy a' *Potsdái Kö-*
tét végre nem hajtatott; és hogy ennek helyébe
 a' Béisi Kötés következett. Az ő Német Császár
 és Német birodalom ellen elkövetet sokkal több és ré-
 gibb tselekedetei tudva voltak minden időben. Ő
 örökké ellenkezésben volt a' Dietával. Midőa a'
 Német birodalom hadakozott, ő ekkor ellenségei-
 vel békességet kötött. Az ő Austriával való köte-
 seit soha végre nem hajtotta. Azon iparkodott ő-
 rökké, hogy a' Hatalmasságokat egymás ellen ha-
 dakozásra ingerelhesse, hogy a' békességekötés' al-
 kalmatosságával finumságának gyümölteit vehes-
 se. A' kik feltennék, hogy ennyi mesterkedések-
 nek kútfejek, a' Princz gondolkodásabéli hibája
 vólt tel. Ő chez-képpest vissza hivatott, és
Knobelsdorf Ur, egy igen egyenes gondolkodású és
 kinyílt szívű ember rendeltetett helyébe, a' ki nem
 soká Párisba érkezvén egy levelet hozott Királlyá-
 tal, a' mely Aug. 20-kán költ, és a' leg barátság-
 gosabb és békességesebb kifejezésekből állott, a'
 mellyekre a' Császár is meg nyugtató módon fe-
 lelt. A' melly nap' a' Császár válaszával a' *Ku-*
rir elindult, megérkezett Párisba a' hír, hogy a'
 Berlini théátrumon a' Frantzia birodalmat meg bán-
 to énekek énekelte nek, a' hadi készülétek ketőztet-
 nek, és hogy a' hadakozásnak kívánói a' Király bé-
 kességes indulatján erőt vettek. Most már által látta
 a' Császár, hogy ezen állapotból kifejtődni hadakozás
 nekul lehetetlen volna; tehát kiadta rendeléseit a'
 hadi készülétek erant. *Berlinből* nagy siettséggel
 innak indultak minden fegyveresek; Szakszoniába
 benyomúltak, a' *Rheni Szövetség'* határai melé

érkeztek és szélső vigyázóinkat ingerelték. A' Császári testörző sereg Sept. 24-kén Párisból Bamberg felé útnak indult, a' hova Oktob. 6-kán meg érkezett. A' Császár' rendelése a' táborhoz megérkezvén, mindenek megmozdultak; maga a' Császár Sept. 25 indult-ki Párisból, és 28-ikban Moguntziába, Oktob. 2-kán Würzburgba, 6-kán Bambergbe érkezett. Ez nap' történt, hogy két Prusszus Huszárok egy Frantzia Gen. Stáb tisztre rá-löttek karabélyaikkal. Már ekkor szembeszállva gondolathattak a' két ellenséges seregek. Oktob. 7-kén két nevezetes tudósítások érkeztek Moguntziából Princz *Benevent*től a' Császárhoz. Egygyike ezeknek volt a' Pr. Királynak egy levele *Napoleon* Császárhoz, a' mely 20 lapból állott, és a' melyet úgy lehetett nézni, mint azon oltsárló rossz irkálások között egygyet, a' millyeneket az Angliai Kabinétum 500 font sterlingért szokott esztendőnként készíttetni. A' Császár ezt végig sem olvasván, így szóllott: — „Sajnálom az atyámfát, a' Prusszus Királyt; ő bizonyosan nem olvasta ezt a' gyáva irást.“ —

(A' többi a' jövő árkusban következik.)

(Már a' Prusszus Király hadhirdetése is kezd kekezni darabonként: ezt is ki fogjuk adni néhány árkusainkban.)